

SÜLEYMAN BULUT

BÜYÜK
ATATÜRK'TEN
KÜÇÜK
ÖYKÜLER

"BENİ HATIRLAYINIZ"

SÜLEYMAN BULUT
BÜYÜK ATATÜRK'TEN
KÜÇÜK ÖYKÜLER

“BENİ HATIRLAYINIZ...”

Büyük Atatürk'ten Küçük Öyküler, Süleyman Bulut

© 2018, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2018

8. basım: Şubat 2024, İstanbul

Bu kitabın 8. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Vizyon Basımevi Kağıtçılık Matbaacılık ve Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti.
Beylikdüzü O.S.B Mah. Orkide Cad. No: 1/Z Beylikdüzü-İstanbul
Sertifika No: 52098

ISBN 978-975-07-3862-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

SÜLEYMAN BULUT
BÜYÜK ATATÜRK'TEN
KÜÇÜK ÖYKÜLER
“BENİ HATIRLAYINIZ...”

Süleyman Bulut'un Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Seviyordum Hâkim Bey, 2014

Nüktedan Namık Kemal, Şair Eşref, Neyzen Tevfik, 2015

Nüktedan Yahya Kemal, Ahmet Rasim, Süleyman Nazif, 2015

Nüktedan Atatürk, 2015

Ben Buldum, 2020

Pullarla Atatürk: Hayatı ve Mücadelesi (1881-1938), 2020

SÜLEYMAN BULUT, 1954'te, Konya/Beyşehir, Tolca köyünde doğdu. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'ni bitirdi. İktisat okurken, rakamlardan çok harfleri sevdiğini fark edince yazmaya başladı. İlk ürünleri olan radyo oyunları İstanbul Radyosu'nda yayınlandı. Derlemeler yaptı. Yıllardır çocuklar için yazdı. Şimdilerde büyümeye çalışıyor, yetişkinler için yazarak.

İÇİNDEKİLER

Büyük Atatürk'ten Küçük Öyküler'in... Öyküsü! 17

“BENİ HATIRLAYINIZ...”

“Beni Hatırlayınız...” 21

“BENİM İNSAN TARAFIMI ÖVÜYORLAR!”

Benim İnsan Tarafımı Övüyorlar! 27

Gazi 28

Dağ Başını Duman Almış! 31

23 Nisan Nasıl Çocuk Bayramı Oldu? 34

Çocuk Haklarında Atatürk İmzası 38

19 Mayıs Nasıl Bayram Oldu? 42

Mustafa Kemal, Nasıl “Atatürk” Oldu? 45

Okuyan Atatürk 50

Cephane Sandığında Kitap 53

Samsun'a Kitap Okuyarak mı Çıktın? 56

En Hakiki Mürşit 57

Büyük Adam Kimdir? 59

Ben O Adamım ki 61

Yarının Adamı Olmak 65

Kadın Öğretmenleri Niçin Ayrı Oturtunuz? 68

Mustafa Kemal ve <i>Carmen</i> Operası	70
Mustafa Kemal Atatürk'ün Portresi	73
Öpülen Kalem	74
Fotoğraf Arkasındaki Evlenme Teklifi	76
Benim Bulunamayacağı Yerde	80
İlk Kez Bir Sinemada Kadın-Erkek Bir Arada Film İzlendi.....	82
Latife Hanım'la Yapılamayan Röportaj.....	85
Lokantada Bir Kadın Avukat	88
İstanbul Macit.....	91
Sevdiği Atıyla Vedalaşırken	93
Kıvılcımdan Aleve.....	95
Gözlerine Bakılamayan Atatürk	97
Sait Faik Öğrenciyken... ..	100
Herkes Sanatkâr Olamaz.....	103
Ekmek Aslanın Ağzındaymış!	105
Beni Görmek Demek.....	107
Donar Kalırız... ..	109
Mustafa Kemal Paşa	110
Bu Zorbaları Kim Seçecek?	112
Tren Sesini İşiteyim!.....	115
Yahu, Hiç İnsan Dövülür mü?	118
Siz Conker'e Bakmayın... ..	120
Sıfır Neye Denir?	122
Ne Zaman Kurtuluruz?	124
Hepsi Benim Kadar Uykusuzdurlar	126
Devlet Adamının Böyle Düşünmesi Gerekir	128
Bir Makalenin Tartışması	130
Picardie Manevralarında	132
Geldikleri Gibi Giderler.....	135
Onlar Misafir!	136
Mebruke Hanım'ın Hükmü.....	138

Sultanla Evlenme	141
Türkiye'nin Arması Ne Olmalı?	146
Ben Napolyon Değilim.....	147
Atatürk Suikastçısıyla Karşı Karşıya - 1	149
Atatürk Suikastçısıyla Karşı Karşıya - 2	153
Sonra Millet Ne Der?	155
Çiçek Alan Atatürk	158
Hendese, Nasıl Geometri Oldu?.....	161
Türkçe Alfabe, Halka İlk Kez Nasıl Sunuldu?	164
Köy Ağasının Silahlığı.....	167
Mustafa Kemal Paşa	169
İlkokul Öğretmenleri.....	173
İnsana Değer Verin.....	175
Kıyafet Balosunda Bir Yeniçeri	176
Atatürk'ten Dans ve Saygı Dersi	179
Kadınların Seçme-Seçilme Hakkı	182
"10. Yıl Marşı" Nasıl Belirlendi?.....	185
Derleme Yasası Nasıl Çıktı?.....	189
Atatürk'ün Kullandığı İmzalar.....	191
Satın Alınamayan Adam.....	193
İki Mustafa Kemal Vardır	196
Yaşamak Gerekir	198
Halil Ağa'nın Vergi Borcu.....	200
Şahane Gözler.....	208
"Dolmasaydı" Değil... "Katmasaydın" Deseydi	212
Konya'nın Bir Köyünden Gelen Mektup	214
Mustafa Kemal'i 67 Yıl Önce, Bir Cuma Günü Tanımıştım....	216
Meclis'te Ot Yolduruyor.....	218
Genelgeyle	220
Senin Bakanın Bana Ne Yaptı?.....	222

Baba Hakkı.....	224
Namık Kemal'e Yanıt	227
Yol, Erkân Bilen Vali.....	229
Otomobil Ödeneği.....	231
Diktatör	232
Köylü Hakkı.....	233
İhtiyarın Gönlündeki Gazi	234
Gelecek Günler.....	236
Elinizi Kırletmez	240
Övünmeyi Bırakın.....	242
Atatürk'le Kavun Pazarlığı.....	244
Emrimi Geri Aldım.....	247
Başkent Niye Ankara Oldu?	249
Mustafa Kemal Paşa ile İlk Karşılaşma	252
Cumhuriyet Caddesi	254
Atlı Tramvayda Ders	255
Para Babasının Saati.....	258
Artık Eğri Kalamazsın	260
Pepe Ali.....	262
Kırılan Bardak	264
Atatürk'ten Gençliğe Öğüt	265
Gazi Dolması	267
Deli Değil... Zırdeli	269
Bursa'ya Kırgınım.....	272
Kırk Para	274
Hasan Paşa	276
Ayşe Kadın.....	278
Doğum Yıldönümü	281
Futbol Nasıl Bir Oyun?	283

ATATÜRK, KARINCALAR VE BİR ÇOCUK

Atatürk, Karıncalar ve Bir Çocuk	287
Küçük Mina'nın Atatürk'le Dansı.....	290
Bırak Orada Kalsın!	293
Sığırtmaç Mustafa'nın Öyküsü.....	296
Yarının Kahramanı	302
Sınav	304
Aydın Sayılı.....	308
"Köpeğinizi Daha Çok Seviyorum!".....	310
Kahverengi Ayakkabıları Siyaha Boyayan Ülkü.....	312
Alkışlar Kime?.....	315
Teoman'ın Dikkati	317
Sabiha, Zehra ve Öğretmenleri.....	320
Paşa Bebek	324
Atatürk, Küçük Ülkü ve Fotoğrafçı.....	327
Bu, Üç Saatlik Sakal Değil, Ülkü	330
Bir Çocuktan Mektup Var!	331
Tayını Atatürk'e Hediye Eden Çocuk.....	334
1934'te... Florya'da.....	336
Bu Günbatımına Erişmek İçin.....	338

"EVLATLARINIZ BİZİM BAĞRIMIZDADIR..."

Çanakkale Söylevi	343
Az Bile Gelir	345
Kemalyeri Adı Nasıl Kondu?	348
Türküyle Verilen Ateşkes Emri.....	352
Tevfik Fikret'in Evinde	355
Kumandayı Bırakmayan Kumandan.....	358
Bir Saat ki.....	360
Atatürk'ün Anlattığı Çanakkale Fıkrası.....	362
İngiliz Eşeği.....	364

Çanakkale'yi Almanlar mı Kazandı, Türkler mi?.....	366
Çanakkale Boğazı'ndan Geçerken	370

ATATÜRK NEREDE, FOKS ORADA...

Atatürk ve Köpeği Foks	375
Mustafa Kemal ve Alp	378
Alber, Foks ve Ankara Kedisi	381
Ayakkabı Dışlemeyi Seven Foks	384
Foks Vagonda	386
Küskün Foks.....	388
Ceylana Kuvvet Şurubu	390

SAMSUN'DAN ANKARA'YA...

Sıfırdan Başlamak.....	395
16 Mayıs Gecesi.....	397
Bugün Günlerden Ne?	401
Paşam, Yola Çıkmayınız!.....	404
Samsun'a Doğru Mustafa Kemal - 1	409
Samsun'a Doğru Mustafa Kemal - 2.....	414
Samsun'a Doğru Mustafa Kemal - 3.....	417
Yıldırım Çarparsa Seni de Çarpar, Beni de!	420
Gözlerinizin Işığı Beni Götürür Paşam	423
Babalarımızın Oğlu Sıfatıyla.....	427
Paşa'nın İlk Sivil Kıyafeti.....	429
Şakacı Vali Vekili	432
Sivas'a Doğru	435
Şeker Alacak Para Yok	439
Eski Harflerle Yeni Sözcükler	442
Paşa'nın Köşkünde	446
Atatürk ve Abdülhalim Çelebi Efendi	448

Din ve Devlet İşleri.....	451
Gece Karanlığında Gazi'nin Kağnıları	453
Atatürk'ü Meclis Dışında Bırakmak	456

“YEŞİLDE NE ARAR DA BULAMAZ İNSAN OĞLU?”

İkinci Sakarya Zaferi	461
Atatürk'ün Küçük Kolibası	463
Ankara Toprağı.....	468
Yürüyen Köşk	471
Burada Bir İğde Ağacı Vardı	474
Nasıl Kesersin?	475

“MEMLEKETİN HAYATI SÖZ KONUSU..”

Memleketin Hayatı Söz Konusu.....	479
Sakarya'da Mustafa Kemal.....	482
Aklınla Görürsün	484
Sakarya'nın Resmi.....	486
Yenmeyen Tavuk	488
Hattı Müdafaa Yoktur, Sathı Müdafaa Vardır.....	490
Cephane Yokluğuna Çare.....	492

“OĞLUM, SELANİK'İ DE ALACAKSIN DEĞİL Mİ?”

Selanik'i De Alacaksın Değil mi?.....	497
Mustafa Kemal ve Annesi	499
Yedi Evliya Kuvvetindeki Padişah	501
Zübeyde Hanım'ın Öptüğü El	503
Vatan Anam Sağ Olsun	505
Annesinin Mezarı Başında	507
“Atatürk'ün Annesi Bayan Zübeyde Burada Gömülüdür”	511

“30 AĞUSTOS... SAAT İKİDE...”

Büyük Taarruz'a Nasıl Karar Verildi?	515
Gazi, Pazaryerinde	518
Büyük Taarruz Kahvaltısı.....	520
Atatürk Anlatıyor: “30 Ağustos... Saat İkide...”	522
Büyük Taarruz Günlüğü - 1	532
Büyük Taarruz Günlüğü - 2.....	533
Başkumandan Mustafa Kemal Paşa Esir Olmuş... ..	537
Aslanlık Edelim Derken	540
Ölüm Bizim İçin Değil Binbaşı.....	542
30 Ağustos: Atatürk'ün Başyaveri Salih Bozok Anlatıyor	545
Puşşkk!.....	557
Daha İleriye	559
30 Ağustos: Atatürk'ün Yaveri Muzaffer Kılıç Anlatıyor	561
İki Yumurtacak.....	570
Bayrak Çiğnenmez	573
Atatürk Kocatepe'de... Fotoğrafı Nasıl Çekildi?	574
Ordular, İlk Hedefiniz Akdeniz'dir, İleri!	577
Bir Gün Yanılmışım.....	579
Kapatın ve Kaldırın!	583

BÜTÜN MAL VARLIĞINI MİLLETE BIRAKARAK...

Atatürk Nasıl Çalışırdı?	587
Ne Güzel... Ama, Ne Yazık!	589
Son Arzu	590
Yarınlar Sizindir	592
Savar Onu	595
Bütün Mal Varlığını Millete Bırakıyor.....	597
KAYNAKÇA	605
DİZİN.....	611

Büyük Atatürk'ten Küçük Öyküler'in... Öyküsü!

2000'li yılların başında bir roman yazmak için yola çıkmıştım... Temel karakteri Atatürk olacaktı.

Tarihî ya da belgesel bir roman değildi yazmak istediğim. Atatürk'ü “edebî bir karakter” olarak yazmayı başarabilecek miydim, onu görmek istiyordum.

Roman ne ile yazılır? Gündelik ayrıntılarla...

Atatürk'ü edebî bir karakter olarak yazabilmek için tarih kitaplarının ya da akademik çalışmaların ötesine geçip onun gündelik hayatının ayrıntılarına girebilmeliydim... Kütüphanelere taşınmaya başladım.

İlk başvurduğum kaynaklar, onu yakından görmüş, tanımış insanların, çalışma arkadaşlarının kitaplarda, dergilerde, gazetelerde yayımlanmış anıları olacaktı elbette.

Okumalarım derinleştikçe bendeki roman fikri öyküye döndü. Çünkü, Atatürk'ün gündelik hayatıyla ilgili ayrıntılar değil de “ayrıntıların öyküleri” daha çok dikkatimi çekti. Pek çoğunu bildiğim olayların arka planını okumak daha ilginç gelmişti bana.

Atatürk'ün, o olayları, tarihî bir karakter olmanın ötesinde, bir insan olarak ne gibi duygu ve düşünce süreçleri içinde yaşadığını öğrenmek şaşırtıcıydı doğrusu. Sözgelimi, 1924 Ankara'sında eşi Latife Hanım'la komşularına gece oturmalarına giden bir Atatürk!.. Türkiye'nin ilk kadın avukatı Süreyya Ağaoğlu'nun anılarında anlattığı “insan” Atatürk'ü şaşıracak okumuştum (“Lokantada Bir Kadının Avukat” öyküsüne bakılabilir).

Trablusgarp, Çanakkale, Diyarbakır, Bitlis, Şam, Samsun, Amasya, Erzurum, Sivas, Büyük Millet Meclisi, Sakarya, Büyük Taarruz, Cumhuriyet, devrimler... Bütün hayatı mücadeleyle geçmiş bir insan vardı karşımızda.

Bu “mücadele insanı”nın, “insan” yanlarıyla ilgili bildiklerimiz ise oldukça sınırlıydı.

Tarihin dikkati onun yaptıklarında olduğu için, insan yanını gösteren küçük olaylar, yarattığı büyük olayların gölgesinde flulaşmış ya da ayrıntı zenginliğinin içinde görülemez olmuştu.

Bu duygular içinde okuma ve derleme çalışmalarımı yürüttüğüm o yıllarda, çocuklar için yazdığım kitaplardan dolayı okullar tarafından sık sık öğrenci-yazar buluşmalarına çağırılıyordum.

Bu öyküleri önce çocuklar için yazma fikri, bu buluşmalar dolayısıyla ortaya çıktı. Ama çocukların bu konularla ilgili bilgileri henüz çok kısıtlıydı. Nasıl olacaktı bu iş? Öyküleyerek anlatma yöntemini seçerek aştım bu sorunu. Onların kavrayabileceği öyküleri onların düzeyinde yazıp bir araya getirerek hazırladığım *Büyük Atatürk'ten Küçük Öyküler*'in ilk kitabı 2009 yılında yayımlandı. Büyük ilgi gördü. Sadece çocuklar değil, anne-babalar da ilgiyle okuyor; dost ve arkadaşlarına hediye olarak alıyorlardı.

Büyükler için daha ayrıntılı, daha geniş, yeni öykülerle zenginleştirilmiş bir *Büyük Atatürk'ten Küçük Öyküler* kitabı yazma fikri beni hiç terk etmemişti ama araya giren başka kitap çalışmalarından dolayı, büyükler için bir kenara ayırdığım yeni öyküleri derleyip toparlama ve yeniden yazma işi bugünlere kadar uzadı.

Ne var bu öykülerde?

Yaşanmışlık var, sadece tarih değil... Hayat macerasına, küçük yaşta yetim kalmış bir çocuk olarak başlayan Mustafa'nın, Mustafa Kemal'in, Mustafa Kemal Paşa'nın, Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın ve elbette Atatürk'ün mücadeleleri ve “insan” yanları var.

1937 Kasım'ında, kendisine verilen Mark Twain Derneği Ödülü'nü kabul ederken gerekçesini şöyle açıklamamış mıydı Atatürk:

“... Benim insan taraflarımı övüyorlar!”

“BENİ HATIRLAYINIZ...”

“BENİ HATIRLAYINIZ...”

1933 Yılı...

Cumhuriyet'in 10. Kuruluş Yıldönümü yaklaşıyordu...

Atatürk, bu yıldönümüne büyük önem veriyordu. Ekim ortalarında Genel Sekreter Hikmet Bayur'a,

“Onuncu yıldönümünde ne söyleyeceğiz? Düşünüp bir şeyler hazırlayalım,” dedi.

Bunu söylemesinin üstünden iki gün geçmişti ki... yave-ri, Atatürk'ün uyandığını haber verince, gündelik işleri ko-nuşmak için her zamanki gibi Atatürk'ün çalışma odasına gitti. Özel Kalem Müdürü Hasan Rıza Soyak da oradaydı.

Bayur, günlük raporunu sunmaya hazırlanırken, Atatürk, “Bu gece çalıştım, nutku yazdım!” dedi.

Bayur için sürpriz değildi bu. Atatürk, çoğu zaman bir konuda hazırlık yapılmasını ister, ama gece misafirlerini uğur-ladıktan sonra oturup o konuda, kendi bir çalışma hazırlardı.

Atatürk, elyazısıyla yazılmış sayfaları Bayur'a uzattı.

Bayur, düşündüklerini çekinmeden söyleyen, içtenliğiy-le Atatürk'ün güvenini kazanmış bir genel sekreterdi.

Taslağı okuyan Bayur, son cümleye takılmıştı. Atatürk, o son cümlede şöyle diyordu.

“Bu söylediklerim hakikat olduğu gün senden ve medeni beşeriyetten dileğim şudur:

Beni hatırlayınız...”

Hikmet Bayur, bir veda duygusu uyandıran bu cümleye çok üzölmüştü.

“Paşam, bütün millet o güne sizinle beraber erişmeyi ister, bu cümle herkesi teessüre (üzüntüye) sevk edecektir, kaldırılmasını rica ederim,” dedi.

Sonra da bütün içtenliğiyle, ama biraz nezaket sınırlarını da zorlayarak şöyle bir tavsiyede bulundu:

“Hem zaten bunları gerçekleştirmek sizin için güç ve uzun zaman ihtiyaç gösteren bir şey değil ki... Milli Mücadele zamanındaki gibi çalışırsanız bunu da az zamanda başaraçacağınıza şüphe yoktur; fakat şimdiki gibi sofradan yatağa, yataktan sofraya giderseniz, tabiidir ki, geç ve güç olur.”

Onu sakince dinleyen Atatürk, Hikmet Bayur’un biraz az işittiğini bildiği için, Özel Kalem Müdürü Hasan Rıza Soyak’a yavaş bir sesle,

“Adamın samimiyetini bilmesek darılacağız,” dedi.

Sonra Bayur’a döndü:

“Pekâlâ, ver bakayım...”

Kendisine uzatılan sayfadaki o cümleye yeniden baktı, yuvarlak içine aldı.

Taslağı, daha sonra yakın çevresinden birkaç kişiye daha okudu. Onlar da aynı duyguyu yaşadıklarını ifade edip, o cümlenin kaldırılmasını rica edince Atatürk, “Beni hatırlayınız...” cümlesinin üstünü kesin olarak çizdi ve onuncu yıl nutkundan çıkardı.

Hasan Rıza Soyak, *Atatürk'ten Hatıralar*,
YKY, İstanbul, 2004, s. 46-47.

Pek Çoğunu İlk Kez Okuyacağınız Yüzlerce Atatürk Öyküsü!

Mustafa Kemal Atatürk'ü Çanakkale'de, Amasya'da, Erzurum'da, Sivas'ta, Ankara'da, Sakarya'da, Büyük Taarruz'da, Cumhuriyet'i kurarken, devrimleri yürütürken gündelik hayatı içinde, incelikleri ve insani yönleriyle tanımak isteyenler için eşsiz bir okuma fırsatı.

Atatürk, soyadını nasıl aldı?.. 19 Mayıs nasıl gençlik bayramı oldu?.. Latife Hanım'a nasıl evlenme teklif etti?.. Sevdiği atıyla nasıl vedalaştı?.. Büyük Taarruz'a nasıl karar verildi?.. Cephanesandığında nasıl kitap taşıdı?.. Ünlü yazarımız Haldun Taner, Atatürk'ün gözlerine neden bakamadı?.. Hendese nasıl geometri oldu?.. Kadın öğretmenlerin ayrı oturtulmasına nasıl karşı çıktı?.. Köpeği Foks'la neler yaşadı?.. Neye "İkinci Sakarya Zaferim" dedi?.. Atatürk'e Mark Twain Ödülü neden verilmişti?.. "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir," sözünü nerede, ne zaman söyledi?..

Süleyman Bulut Atatürk'le ilgili birbirinden ilginç iki yüzü aşkın anıyı araştırdı, derledi, kendine özgün üslubuyla öyküledi. Bugüne dek yüz binlerce okura ulaşmış *Büyük Atatürk'ten Küçük Öyküler*'in bu basımı, 70 yeni öykü de içeriyor.

#atatürk #insan #hayat #devrimler #nüktedanatatürk #gençcumhuriyet

